

Система торгівлі квотами на викиди парникових газів (СТВ)

Розподіл квот. Досвід ЄС

Масюков Павло

Незалежний консультант

“Green Mind”

Торгово-промислова палата України

м. Київ

20.10.2016

Зміст презентації

- Історичний метод розподілу квот;
- Метод аукціонних продажів квот;
- Метод застосування бенчмарків (еталонних питомих показників) із фіксованою базовою лінією;
- Метод застосування бенчмарків (еталонних питомих показників) із динамічною базовою лінією.

Історичний метод розподілу квот

- Історичний метод розподілу квот передбачає розрахунок кількості квот кожного підприємства на основі середнього значення обсягу викидів цього підприємства за минулі роки (наприклад, за попередні два роки);
- Історичний метод застосовувався більшістю країн ЄС для існуючих підприємств у 2005-2012 рр.;
- Дані для розрахунку історичної базової лінії підлягали верифікації;
- Історичний метод розподілу квот легкий у застосуванні та вимагає від підприємств різних галузей подання однакового показника;

Недоліки історичного методу:

- Менш ефективні підприємства отримували більший обсяг безоплатних квот у порівнянні із більш ефективними;
- У деяких випадках підприємства не збирали усіх даних для розрахунку фактичних історичних викидів, тому використовувались коефіцієнти “за замовчуванням” по окремих параметрах.

Метод аукціонних продажів квот

- СТВ передбачає, що певна частина квот із загальної кількості, окрім безкоштовного розподілу, здійснюється методом аукціонних продажів;
- Редакція Директиви про СТВ, яка має бути впроваджена в Україні, передбачає, що не менш ніж 90% квот мають бути розподілені безкоштовно;
- У ЄС розроблені уніфіковані правила проведення аукціонних продажів квот, за якими:
 - встановлюється календарний графік проведення аукціонних продажів;
 - визначаються обсяги квот для кожного аукціону;
 - застосовується єдина ціна продажу всього обсягу квот у кожному аукціоні;
 - визначаються певні індикатори ціни, нижче якої аукціон вважатиметься недійсним;
 - забезпечуються рівні умови доступу до аукціонних продажів.

Метод застосування бенчмарків із фіксованою базовою лінією

- У третьому періоді СТВ ЄС (2013-2020рр.) запроваджений новий підхід до розподілу квот – з використанням еталонних питомих показників викидів (бенчмарків) на одиницю продукції;
- Загалом у СТВ ЄС розроблені 52 бенчмарки для різних видів продукції, які визначають еталонні показники викидів ПГ на одиницю продукції. Серед бенчмарків, які відносяться до металургії, можна виділити наступні: виробництво рідкої сталі – 1,328 квот/тону продукції, агломерат – 0,171 квот/тону продукції, кокс – 0,286 квот/тону продукції;
- Для розрахунку обсягу квот, що безкоштовно розподіляється для підприємства, значення бенчмарку множиться на історичний рівень виробництва продукції та ця сума коригується, у разі необхідності;
- Історичний рівень виробництва продукції фіксується на основі даних про виробництво або за 2005-2008 або за 2009-2010 роки;
- Якщо на підприємстві здійснюється виробництво декількох видів продукції, для яких затверджені бенчмарки, то кількість квот за кожним видом продукції сумується.
- Якщо кількість квот, розрахованих таким чином по всіх установкам перевищує наявну кількість квот, то всі розрахунки пропорційно зменшуються.

Метод застосування бенчмарків із фіксованою базовою лінією (продовження)

Переваги:

- Гарантує додержання принципу справедливості, за яким більше ефективні підприємства галузі матимуть перевагу перед менш ефективними;
- Запровадження бенчмарків надає стимул та орієнтир для підприємств кожної галузі для покращення ефективності виробничого процесу;
- Враховує будь-які конфігурації підприємств, від простих з випуску одного виду продукції, до найбільш складних та інтегрованих виробництв з випуску значної кількості видів продукції;
- Уніфікує правила розподілу квот для нових підприємств (без історичних даних про обсяги виробництва), а також додаткових квот при розширенні існуючих виробництв.

Недоліки:

- Цей метод використовує фіксовану базову лінію за параметром обсягу випуску продукції;
- Розроблення бенчмарків є кропітким, складним та тривалим процесом.

Метод застосування бенчмарків із динамічною базовою лінією

- Планування 4-ої фази СТВ ЄС (2020-2030 рр.) включає перегляд деяких елементів розподілу СТВ, а саме:
 - Оновлення значень бенчмарків, з урахуванням останніх запроваджених технологій з моменту їх первинного визначення;
 - Щорічне коригування попередньої кількості квот кожного підприємства на підставі фактичних даних про випуск продукції попереднього року (динамічний підхід);
 - Перегляд обсягів з розподілу квот між підприємствами кожні 5 років.
- Таким чином фактичний розподіл квот буде динамічним та підлягатиме щорічному перегляду.
- Зазначені зміни не є остаточними, оскільки вони містять елемент невизначеності (через періодичне коригування) для підприємств.

Дякую за увагу!

Масюков Павло
pavelma@ukr.net
050 773 68 20